

عکس‌ها: معصومه اصغری / اشانا

افزایش تولید نفت در قلب ایران

۹۰ درصد تولید نفت در منطقه نفت و گاز گچساران محقق شد

گفت‌وگو

مجید میرزاحیدری
خبرنگار

تولید روزانه ۵۶۱ هزار بشکه نفت در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران، شرکتی که تأسیسات نفت و گاز آن در گستره چهار استان کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، بوشهر و فارس قرار دارد.

گفته می‌شود که شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران توان تولید روزانه ۶۵۲ هزار بشکه نفت را دارد، هر چند که اکنون و بر اساس نیاز کشور، روزانه ۵۶۱ هزار بشکه نفت در این شرکت تولید می‌شود.

در عین حال، شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران هم‌اکنون تولید روزانه ۹۵۰ میلیون فوت مکعب گاز را در کشور برعهده دارد. از این میزان گاز تولیدی ۸۰۰ میلیون فوت مکعب گاز به پالایشگاه بیدبلند ارسال و ۱۵۰ میلیون نیز تزریق می‌شود.

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران با ۱۰ واحد بهره‌برداری، هفت واحد نمک‌زدایی، ۹ ایستگاه تقویت فشار گاز، چهار ایستگاه تزریق، سه کارخانه گاز و گاز مایع، ۶ واحد آبرسانی و ۸۵ مجموعه سرچاهی با بیش از ۷ هزار و ۵۰۰ کیلومتر خطوط لوله از چهار اینچ تا ۵۲ اینچ نقش مهمی در اقتصاد کشور دارد.

از قرار معلوم، تلمبه‌خانه عظیم گوره و چند راه نفت خام صادراتی کشور در حوزه عملیات شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران قرار دارد، به همین دلیل گچساران به قلب صادرات نفت خام کشور تبدیل شده است.

در واقع، نفت گچساران و چند شرکت مهم دیگر از جنوب و غرب با خط لوله به تلمبه‌خانه گوره منتقل و با افزایش فشار به سمت پایانه خارک

به منظور صادرات هدایت می‌شود. تلمبه‌خانه گوره، صادرات نفت جنوب و غرب کشور را به خارک برعهده دارد و با مدیریت و راهبری آن این شرکت، روزانه با ارسال نفتا و گاز مایع بخشی از خوراک پتروشیمی

ماهشهر نیز تأمین می‌شود. گفته می‌شود که ۵۰ کیلومتر از خطوط لوله نفت صادراتی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران بتازگی ایمن‌سازی شده زیرا این خط در مناطق سخت‌گذر در حد فاصل واحد بهره‌برداری گچساران ۳ تا مجتمع سیاه‌مکان در ۷۰ نقطه دچار فرسودگی شده و در شرایط ناایمن قرار دارد.

هرچند که با وجود ساخت و نصب فرستنده و گیرنده توپک در ابتدا و انتهای این خط لوله با انجام عملیات توپکرانی، نفت درون خط لوله تخلیه و عملیات ایمن‌سازی و تعمیر نقاط فرسوده در حال انجام است.

این شرکت در حال حاضر تعمیرات و پشتیبانی بیش از ۷ هزار کیلومتر خط لوله را که بخش قابل توجهی از آن در مناطق سخت‌گذر است، به‌عهده دارد زیرا بخشی از خطوط لوله شرکت گچساران به علت فرسودگی در مواردی با مشکلاتی روبه‌رو شده که با تلاش فراوان در کمترین زمان ممکن و با حفظ صیانت از تولید، همچنین حفظ محیط زیست، این خطوط را دوباره عملیاتی کردند.

در حال حاضر بحث ایمن‌سازی خطوط روزمینی و زیرزمینی به مترای ۱۲۴ کیلومتر ایمن‌سازی انجام شده است. با این حال، بررسی‌ها نشان می‌دهند که در سال ۱۴۰۰ در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران حدود ۹۷۲۵۰۳۸۲ بشکه نفت خام تولید شده که در مقایسه با سال ما قبل از آن رشد چشمگیری داشته است.

غلامرضا کمالی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران در گفت‌وگویی به تشریح وضعیت تولید

در این شرکت پرداخته که با هم مرور می‌کنیم:

● از شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران به عنوان یکی از شرکت‌های مهم تولیدکننده نفت و گاز یاد می‌شود. محدوده فعالیت این شرکت در کدام استان‌ها بوده و این شرکت در سال ۱۴۰۱ در زمینه تولید نفت و گاز چه اقدامات مهمی صورت داده است؟

این شرکت در یک محدوده جغرافیایی به ابعاد ۴۰۰ کیلومتر طول و ۱۵۰ کیلومتر عرض در چهار استان خوزستان - بوشهر - کهگیلویه و بویراحمد-فارس فعالیت دارد.

با توجه به شروع برنامه تولید حداکثری ضمن برنامه‌ریزی جهت تعمیرات اساسی شبکه خطوط لوله و تجهیزات فرایندی با تشکیل تأسیسات شناسایی و پس از رفع اشکالات نسبت به راه‌اندازی چاه‌ها و تأسیسات اقدام شد بطوریکه در شرایط فعلی بیش از ۹۰ درصد تولید نفت محقق شده و پس از اتمام تعمیرات اساسی تعدادی از تجهیزات به ۱۰۰ درصد خواهد رسید.

● مهمترین برنامه‌های شرکت نفت و گاز گچساران در سال ۱۴۰۲ در زمینه افزایش تولید نفت و گاز بر چه اهداف و ارقامی استوار است؟

پیگیری برنامه تعمیرات اساسی تأسیسات - ایمن‌سازی چاه‌ها در محدوده سد چم شیر - ادامه فعالیت تعمیرات شبکه خطوط لوله - تعمیر شیرآلات معیوب - تعمیر جاده‌های دسترسی به تأسیسات - تأمین قطعات و کالای مورد نیاز به منظور انجام به موقع تعمیر ماشین‌آلات تأسیسات تقویت فشار و تزریق گاز در راستای تداوم تولید مطابق برنامه توسعه‌ای / تعمیری مصوب و جمع‌آوری و فرآورش حداکثری گاز همراه نفت.

● یکی از ضعف‌های دولت قبل به جا ماندن پرتعداد طرح‌های سنواتی در شرکت‌های مختلف از جمله در صنعت نفت است، در این شرکت دارای چه میزان طرح‌های سنواتی از سال‌های قبل بوده و جنابعالی برای به سرانجام رساندن آنها چه تدابیری را اتخاذ کرده‌اید؟

طرح‌های جامع از طریق شرکت ملی نفت و مناطق نفتخیز جنوب تصویب و پیگیری می‌شود و شرکت‌های بهره‌برداری در زمان اجرای کار اما تعداد محدودی پروژه در اختیار شرکت گچساران بوده که متناسب با اعتبار مالی مربوطه و تأمین نقدینگی به‌صورت مستمر و ماهیانه پیگیری و اجرا می‌شود. این طرح‌ها در ارتباط با تعمیر و نگهداری جاده‌ها-تعمیر تجهیزات فرایندی- احداث ساختمان‌های صنعتی و...

● بررسی‌ها نشان می‌دهند که در سال ۱۴۰۰ حدود دو میلیارد مترمکعب گاز در محدوده فعالیت این شرکت سوزانده شده با توجه به برنامه‌های وزارت نفت برای جلوگیری از سوزانده شدن گازها و استفاده بهینه، این شرکت در این راستا چه اقدامات مهمی را در دستور کار دارد؟

در سال ۱۴۰۰ بدلیل کاهش تکلیفی حجم گاز تولیدی همراه نفت محدود بوده و در حد امکان تأسیسات فعال شده است. در مسواری بدلیل پراکندگی تولید گاز در مناطق عملیاتی و کافی نبودن حجم گاز جهت راه‌اندازی توربوکمپرسورها، گازها سوزانده شده است. با برنامه‌ریزی صورت گرفته و متناسب با افزایش تولید نفت

گفته می‌شود که شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران توان تولید روزانه ۶۵۲ هزار بشکه نفت را دارد، هر چند که اکنون و بر اساس نیاز کشور، روزانه ۵۶۱ هزار بشکه نفت در این شرکت تولید می‌شود

خام، حجم گاز همراه تولیدی بیشتری تولید شد و بر همین اساس تأسیسات گاز مرحله به مرحله رفع اشکال و راه‌اندازی شد.

این مهم با تأمین قطعات مورد نیاز از منابع داخلی و انبارهای موجود و تعمیر و راه‌اندازی ماشین‌آلات توسط نیروهای توانمند و با تجربه شرکت صورت پذیرفت و همچنان ادامه دارد.

● توسعه فعالیت و همکاری بیشتر با شرکت‌های دانش بنیان یکی از اهداف مهم وزارت نفت به شمار می‌رود، این شرکت در زمینه افزایش ظرفیت و برداشت با تأمین قطعات چه میزان همکاری با شرکت‌های دانش بنیان دارد؟

با توجه به شرایط تحریم تأمین قطعات مورد نیاز از سازندگان اصلی ماشین‌آلات محدود شده بر همین اساس عمده قطعات مورد نیاز تأسیسات با کمک بخش خصوصی و شرکت‌های داخلی به‌صورت مهندسی معکوس ساخته و تأمین شده (بیش از ۳۸۰۰ قلم کالا با مبلغ حدود ۴۰۰ میلیارد تومان طی سال گذشته از منابع داخلی خریداری شد) و با دقت نظر کارشناسان ماشین‌آلات نگه داشته شدند. ضمناً عمده طرح‌های پژوهشی که از طریق واحد پژوهش شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب به صورت متمرکز پیگیری و اجرا می‌شود ذکر این مطلب را ضروری می‌دارند که عمده خریدهای انجام شده که مرتبط با تجهیزات و ماشین‌آلات پیچیده هستند از شرکت‌های دانش بنیان صورت پذیرفته و این حرکت تا قطع کامل وابستگی ادامه خواهد داشت.

● با توجه به طرح‌های توسعه‌ای در این شرکت، چه میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای این طرح‌های توسعه‌ای در این شرکت بوده است؟

طرح‌های توسعه‌ای میادین نفتی به‌صورت متمرکز در شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب پیگیری می‌شود که تاکنون یکی از طرح‌های توسعه‌ای در میدان نفتی نرگسی به اتمام رسیده و افزایش تولید حدود ۷ هزار بشکه در روز نفت خام را به ارمغان آورده است و فعالیت سایر پروژه‌ها ادامه دارد.

● سهم نفت و گاز گچساران از تولیدات نفت و گاز کشور چند درصد است؟

در شرایط فعلی حدود ۱۷ درصد نفت تولید کشور و حدود ۲۲ درصد از نفت تولیدی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب توسط شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران تولید می‌شود.

